

Universitätsbibliothek Paderborn

**Floremundi Raemundi V. Cl. Olim Consiliarii Regis
Galliarvm Ex Calviniano Catholici Synopsis Omnia hujus
temporis Controversiarum tam inter Lutheranos,
Calvinistas quam alios plurimos. Sive Historia ...**

**Raemond, Florimond de
Coloniae Agrippinae, 1655**

IV. Lutherani Zuinglianis turbas Anabaptisticas imputant.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10880

lari Potestate, *De Captivitate Babylonica*, & Epistolæ contra Caroli V. Cæsar's Edictum, quid aliud loquuntur? Anabaptista suos ab armis & eorum vnu abstinere volunt. Annō hæc eadem vna fuit ex primis Lutheri opinionibus qui etiam ne cōtra Turcam quidem pro Iesu Christi nomine pugnandum esse scripsit, vt suo loco dicam. [a] An non Zwinglius Tigurinos impediuit, quominus cum Galliæ rege, vt alij Helvetiorum pagi, fedus inirent, Equibus pacet Anabaptistarum doctrinam in multis Lutheranæ esse conformem.

IV. Coruinus in Dialogis suis ait, Anabaptistarum doctrinam è Zwingli schola prodijſſe, qui in libro *De baptismo*, xvii. Conclusionē aſcrit, parvulos instituendos esse priuſquam baptizentur, & vbi diſcretionis annos attigerint, tum demum esse baptizandos. Et Hubingerus quoque, vt Eccius scribit, Zwingliū opinionis sua ad stipulatorem citauit, adeoque litteras ab ipſo huius rei testes, habere ſe dixit. [b] Et hanc fortassis ob cauſam apud Galium Anabaptista quidam Zwinglio exprobat quod ab ipſis defecerit. Idem ex Bullingeri libro contra Anabaptistas colligi potest, vbi initio statim Disputationis cuiusdam Tiguri inter Hubingerum & Euangelicos Ministros habitæ, mentionem facit: io qua' ait Anabaptistarum quēdam Zwingliū ita aggreſſum: *Adiuro te, Zwingli, per Deum vivum, ut veritatem dicas. Sperabat enim, inquit Bullinger, se hanc ab eo confessionem exprefſarum, parvulorum baptiſtum diaboli eſſe inueniū. Zwingliū tunc quiā em quantum potuit, verbis ſe purgare, ac poſtea Hubingerum scripto refutare conatus eſt: Anabaptiſtā nihilominus in Apologia ſua multos tam ex Zwingli quam Lutheri libris ad errorum ſuorum confirmationem textus allegant. Quin ipſe Zwingliū Lib. de Baptiſtate aliquando in eo errore fuiffe, ut crediderit, melius eſſe ut parvulorum baptiſtus usque ad annos diſcretiōnis differatur. Paullo post vero ibidem inquit, *Infantium baptiſtum tantu non eſſe momenti, ut propterea tanta Tragedia excitanda ſint. Ab Ecclesiā vel admitti vel tolli poſſe, prout illa necessarium aut utile iudicauerit. Annon hoc eſt re ipsa Anabaptiſtū introducere ac stabiliſſe? An calumniatores dicēdi ſunt qui affirmant Lutherum & Zwingliū primos hauc Camarinā mouisse?**

V. Stabilito Monasterij & in alijs quibusdā vici- nis oppidis Anabaptiſmo, nouoq; creato magistra- tu, magna Anabaptistarū multiudo vndiq; co- cōfluxit. Eodem fere tempore VVormatiæ ex eorum numero quidam Iacobus Kautzius nomine, incre- dibili audacia Electorem Palatinū in publicis co- ſiogibus prouocare ac traducere nō dubitauit, in-

quiens inter alia: *Non me expelles, nec permittam me à te expelli, niſi prius regno nactora, ac regna in ſuper ali- quot propterea deuertentur. Neque enim à te huic missis aut vocatis sum, sed à Domino destinatus ad docendum. Sed de hoc monstro qui plura cognoscere cupit, Cochlaen legat (c) inter eos qui Monasteriū con- cesserant pifor quidam fuit ex Hollandia, Petrus Matthæus nomine, (d) primarij Prophetae nomine insignis. Hic quam primum eō veniſſet, diuinitus mandatum ſibi eſſe dicebat, vt omnes libri, folis exceptis Biblij, in vnam ſtruem congregati, exuran- tur, vtque omne aurum & argentum in publicum locum comportatum, æqualiter distribuatur. Diſ- difficile erat quidam abscondere: quod duarum ſag- garum ſeu diuinatrici operā Propheta hic etiam ſecretissimum eſſet non erueret (e) Post huius mor- tem (vtrō enim ad Epifopi qui urbem obſidione cinxerat, caltra procurerat, a milite exceptus & confolus) ipſius locum occupauit Ioannes Leidenſis, de quo ſupra: quo ne quiorem vix villa ſæ- culata tulerat. Hic rerum potitus, Edictum propo- nit de polygamia, cuius ſumma erat, virum non eſſe vniuersi deuinatrum uxori, ſed licere quantum uim multas du- cere. Mox vt ſuo exemplo alios incitaret, ternas du- cit uxores, quibus deinde adhuc xi. ſuperinduxit non aliter quam emissarius eopus ex uno iumento in aliud inſiliens, quamuis fronte non nūl casti- tem prafē ferret. Omnis iphiſus comitatus brevi tempore nihil aliud erat quam canum & oīdorum hincorum grec, vt cum Saluiano loquar: qui in tan- to ſcortorum numero, tot feminis commiſceban- tur, ad quod libido ſufficiebat. Exemplum Pro- phetae ſequi: reliqui quoque alijtres, alij qua- tuor, alij plures ducent. Legerat nempe Pro- pheta hic quæ Lutherus, ē cuius libris doctri- nae ſuæ plerosque articulos hauerat, in Ge- nesi ſcribit, vbi (f) quæſtionem illam diſcu- tit, *An Abraham recte fecerit, tot uxoribus ſu- perinduſſis?* Ac tandem ita concludit: *Ego, inquietas, conſuetudinem hanc introducere nolim.**

Sel.

a Luth. tom. 2. len fol. 58. b & 435. rō. 6 VVit. fol. 577. b. & 779. a. rō. 1. len. p. 429. a. Tō. 7. VVit. fol. 13. c. & 10. 2. VVit. p. 539. Cochl in Act. a. 29 p. 200. Sur ib. Cunr. Andrea in Chriſt Luth. vid. bell., Euang. e. 10 b Mycō. in Vita Zwingli Bull. lib. 1 c. 4. 5. 6. & 7. c. In Aſt fol. 190. b. 191. a. d. Nicol Bleſſick lib. de Dav. Georg. Boland lib. 3. hifſ. Monast. o P. Heuter. hifſor. Belg. lib. 10. p. 476. an. 34. Hortens lib. de Anab. p. 16 b. 4. Kersenbr hifſ. Anab. Monast. f. Dorp. hifſ. Monast. t. y. a. Sleid. lib. 10. fol. 230. & seq. Her. & Mēg. in relat. hifſ. g. Expl. In Gen. A. 1325. ed.

